1959

ମେ 20

ଆୟକର ଆଯୁକ୍ତ, ଦିଲ୍ଲୀ

ବନାମ

ମେସର୍ସ. ପି. ଏମ୍. ରଥୋଡ ଏବଂ କୋ.

(ବି. ପି. ସିହ୍ନା, ଜେ. ଏଲ. କପୁର ଏବଂ

ଏମ୍. ହିଦାୟତୁଲ୍ଲା, ନ୍ୟାୟାଧୀଶବୃନ୍ଦ)

ଆୟକର-ଉପାର୍ଜନ କିମ୍ବା ଲାଭ ପ୍ରାପ୍ତିର ସ୍ଥାନ-ଭାଗ 'B' ରାଜ୍ୟରେ ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭାଗ 'A ' କିମ୍ବା 'C ' ରାଜ୍ୟରେ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ବିକ୍ରି କରାଯାଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀ- ଡାକ କିମ୍ବା ରେଳ ଦ୍ୱାରା ପଠାଯାଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟ ଦେୟ -ଡାକଘର, ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧି ନା ସାମଗ୍ରୀର ଜମାନତଦାର- ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ବଦଳରେ ବ୍ୟାଙ୍କର ମାନଙ୍କୁ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ପଠାଯାଇଥିବା ରେଳ ରସିଦ- ଭାଗ 'B ' ରାଜ୍ୟରେ ଟିକସରେ ଲାଗୁ କରାଯାଉଥିବା ରିହାତି ହାର -ଭାରତୀୟ ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରୟ ଅଧିନିୟମ 1930 (3/1930), ଧାରା 25 (1)-ଭାରତୀୟ ଚୁକ୍ତି ଅଧିନିୟମ 1872 (9/1872), ଧାରା 148 ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ମଧ୍ୟ ଭାରତର ରତଲାମରେ ସୁଗନ୍ଧି ଦ୍ରବ୍ୟ ଏବଂ କେଶ ତୈଳର ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ଥିଲେ ଯାହା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସମୟରେ ଏକ ଭାଗ B ରାଜ୍ୟ ଥିଲା । ସେମାନେ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କୁ ପଠାଇଥିଲେ ଯେଉଁମାନେ ଆଦେଶୀତ ଦ୍ରବ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରଚାର କରୁଥିଲେ । ମଗାଯାଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀ ରତଲାମରୁ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ଡାକଘର ମାଧ୍ୟମରେ ମୂଲ୍ୟ ଦେୟ ଡାକ ଦ୍ୱାରା ପଠାଯାଇଥିଲା କିମ୍ବା ସେଠାରୁ ରେଳ ଦ୍ୱାରା ପଠାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ନିଜ ସପକ୍ଷରେ ରେଳ ରସିଦଗୁଡିକ ଏକ ବ୍ୟାଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସହିତ ପଠାଯାଇଥିଲା ଯେ ସେଗୁଡିକୁ (ରେଳ ରସିଦ) ସଂଲଗ୍ନ ଡିମାଣ୍ଡ ଡ୍ରାଫ୍ଟର ଦେୟ ବଦଳରେ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯିବ । 'ବ୍ୟାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ପରେ ଏହାକୁ ରତଲାମରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଏକ ଡିମାଣ୍ଡ ଡ୍ରାଫ୍ଟ ମାଧ୍ୟମରେ ପଠାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁମାନେ ଏହାକୁ ନଗଦ କରି ବମ୍ବେ ସ୍ଥିତ ସେମାନଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଜମା କରିଥିଲେ । ଭାଗ A ଏବଂ C ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକରେ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ସାମଗ୍ରୀର ଏପରି ବିକ୍ରୟରୁ ଲାଭ ପାଇଁ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ 1950-51 ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବର୍ଷ ପାଇଁ, ଅଂଶ A ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକରେ ଉପୁଜିଥିବା କିମ୍ବା ସଂଗୃହିତ ଆୟ, କିମ୍ବା ଲାଭ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାରରେ ଆୟକର ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା, କାରଣ

ଏହି ବିକ୍ରୟ ଗୁଡିକ ଭାଗ A ଏବଂ C ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକରେ ସମ୍ପାଦନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେଠାରେ ଦେୟ ମଧ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଦାବି କରିଥିଲେ ଯେ ଆଦାୟ କରାଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟ ରସିଦ ଗୁଡ଼ିକ ରତଲାମରେ ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ସେଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କେବଳ ଭାଗ B ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଲାଗୁ ହେଉଥିବା ରିହାତି ହାରରେ କରାଯିବ । ଆପିଲେଟ୍ ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଥିଲେ ଯେ ମୂଲ୍ୟ ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ପୋଷ୍ଟ ଦ୍ୱାରା ପଠାଯାଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟ ରତଲାମରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ବମ୍ବେରେ ବ୍ୟାଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଆଦାୟ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟାଙ୍କ ଡ୍ରାଫ୍ଟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ବିଷୟରେ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ , ସେହି ପରିମାଣକୁ ଏକ ଭାଗ A ରାଜ୍ୟରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବା ଉଚିତ । ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଅନୁରୋଧ କ୍ରମେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଦୁଇଟି ପ୍ରଶ୍ନ ଦର୍ଶିତ କରିଥିଲେ:(1) ପାର୍ଟ A କିମ୍ବା C ରାଜ୍ୟରେ ଦେୟ ହେଉଥିବା ବ୍ୟାଙ୍କ ଡ୍ରାଫ୍ଟ ଯଦି ରତଲାମରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବମ୍ବେରେ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ବ୍ୟାଙ୍କରମାନଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ନଗଦ ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା, ତାହା ଭାଗ A ରାଜ୍ୟରେ ରସିଦ ଗଠନ କରିଥିଲା କି? (2) ଭି. ପି. ପି. ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାର୍ଟ-A କିମ୍ବା C ରାଜ୍ୟର ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ପଠାଯାଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ରତଲାମରେ (ଯେଉଁଥିରେ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଲାଭ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ) ବିକ୍ରୟ ଆୟର ପ୍ରାପ୍ତି, ପାର୍ଟ-B ରାଜ୍ୟର ରତଲାମରେ ଆୟ, ଲାଭ କିମ୍ବା ଉପାର୍ଜନର ପ୍ରାପ୍ତି ସହିତ ସମାନ କି? ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଉଭୟ ପ୍ରଶ୍ନର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାପରେ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ:-

ନିର୍ଣ୍ଣିତ (1) ଯେତେବେଳେ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଯାଇଥିବା କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇନଥାଏ, ସେତେବେଳେ ମାମଲାର ତଥ୍ୟର ଉପଯୁକ୍ତ ମୂଲ୍ୟାୟନ ଉପରେ ଉଠୁଥିବା ପ୍ରଶ୍ନକୁ ପୁନର୍ବାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ।

ନାରାୟଣ ସ୍ୱଦେଶୀ ବୁଣା କାରଖାନା ବନାମ ଅତିରିକ୍ତ ଲାଭ ଟିକସ ଆୟୁକ୍ତ [1955] 1 S.Č. R. 925, ମାମଲାର ଅନୁସରଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଆଧାରରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିବ ସଠିକ୍ ପ୍ରଶ୍ନଟି ହେଉଛି :"ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ଆଧାରରେ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପଠାଯାଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀ ପାଇଁ ରେଳ

ରସିଦ ପ୍ରଦାନ ବିଷୟ ଭାଗ A କିମ୍ବା C ରାଜ୍ୟର ଜଣେ ବ୍ୟାଙ୍କରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କ୍ରେତାଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଦେୟ ଥିଲା ନା ଭାଗ B ରାଜ୍ୟ ଥିବା ରତଲାମ ରାଜ୍ୟରେ ଦେୟ ଥିଲା I

(2) ଯେତେବେଳେ ରେଳ ଦ୍ୱାରା ସାମଗ୍ରୀ ପଠାଯାଏ ଏବଂ ନିଜ ସପକ୍ଷରେ ରେଳ ରସିଦ ଏକ ବ୍ୟାଙ୍କରକୁ ପଠାଯାଏ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ବାବଦରେ ଏହାକୁ କ୍ରେତାଙ୍କୁ ବିତରଣ କରାଯାଏ, ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁମୋଦନ କେବଳ ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ମାତ୍ର ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସେତେବେଳେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ ଯେତେବେଳେ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ ଏବଂ ରେଳ ରସିଦ ବିତରଣ କରାଯାଏ I

ତଦନୁସାରେ, ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲା ଭଳି, ଯେତେବେଳେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପଠାଯାଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀ ପାଇଁ ନିଜ ସପକ୍ଷରେ ଏକ ରେଳ ରସିଦ ବିତରଣ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ପାର୍ଟ A କିମ୍ବା C ରାଜ୍ୟର କ୍ରେତାଙ୍କଠାରୁ ଜଣେ ବ୍ୟାଙ୍କରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦେୟ ଗ୍ରହଣ ନିର୍ଣ୍ଣିତଥିଲା, ଚୁକ୍ତିଟି ପାର୍ଟ A କିମ୍ବା C ରାଜ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଏହି କାରବାରରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ଆୟ ସେଠାରେ ଗ୍ରହଣ ହୋଇଥିବା ଧରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

(3) ମୂଲ୍ୟ ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ଡାକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ସାମଗ୍ରୀର ପ୍ରେରଣକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରୁଥିବା ନୀତିଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି:-

(i) ଯେ ଡାକଘର ବିକ୍ରେତାଙ୍କର ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧି, ଯାହା ସାମଗ୍ରୀର ବିତରଣ ବଦଳରେ ମୂଲ୍ୟର ଅସୁଲ କରିଥାଏ;

ମୋଥି ରୁଙ୍ଗାୟା ଚେଟ୍ଟୀ ବନାମ ଭାରତର ରାଜ୍ୟ ସଚିବ, (1904) I.L.R. 28 Mad. 213, ଅନୁମୋଦିତ I

(b) କ୍ରେତାଙ୍କୁ ଦେୟ ବଦଳରେ ସାମଗ୍ରୀ ପହଞ୍ଚାଇବା ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ବିକ୍ରେତା ସାମଗ୍ରୀ ଉପରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବଜାୟ ରଖିବେ ଏବଂ ଚୁକ୍ତିଟି ଭାରତୀୟ ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରୟ ଅଧିନିୟମ, 1930ର ଧାରା 25 (1) ଅଧୀନରେ ଆସିବ;

ମିରାବିତା ବନାମ ଇମ୍ପେରିଆଲ୍ ଅଟୋମନ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ, (1878) 3 Ex. D. 164 ଏବଂ ଦି ପାର୍ଚିମ୍, [1918] A.C. 157, ମାମଲା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି I

(C) ଯଦି ଡାକଘରକୁ କ୍ରେତାଙ୍କ ନିକଟକୁ ସାମଗ୍ରୀ ପଠାଇବା ପାଇଁ ଏକ ଜମାନତଦାର ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ, ତେବେ ଚୁକ୍ତିଟି ଭାରତୀୟ ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରୟ ଅଧିନିୟମ ର 25 ଧାରା

ଅଧୀନରେ ଆସିବ ଏବଂ ଅନୁମୋଦନ ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ଅଟେ ଏବଂ ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାମଗ୍ରୀରେ ଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ; ଏବଂ, (iv) ଜମାନତଦାତାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ସାମଗ୍ରୀର ନିଷ୍ପାଦନ କରିବା ଜମାନତଦାରିଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, ଯାହା ଏହି ମାମଲାରେ ଦେୟ ବଦଳରେ ସାମଗ୍ରୀ ବିତରଣ କରିବା ଥିଲା ।

ତେଣୁ ଜମାନଦାର ସାମଗ୍ରୀ ବିତରଣ ବଦଳରେ ମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ଏବଂ ସେ ଜମାନତଦାତାଙ୍କ ତରଫରୁ ଏପରି କରିଥିଲେ ।

ଫଳସ୍ୱରୂପ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ପାର୍ଟ A କିମ୍ବା C ରାଜ୍ୟକୁ ମୂଲ୍ୟ ଦେୟ ଡାକ ଦ୍ୱାରା ପଠାଯାଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀ ବଦଳରେ ମୂଲ୍ୟ ସେଠାରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା, ରତଲାମରେ ନୁହେଁ ।

ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ବନାମ ଓଗଲେ ଗ୍ଲାସ୍ ୱାର୍କସ୍ ଲିମିଟେଡ୍, [1955] 1 S.C.R. 185 ଏବଂ ଦ ବାଦିସ୍ଚେ ଅନିଲିନ୍ ଅଣ୍ଡ ସୋଡା ଫାବ୍ରିକ୍ ବନାମ ବାସ୍ଲେ କେମିକାଲ୍ ୱାର୍କସ୍, [1898] A.C 200, ମାମଲା ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 373/1957 ।

ଇନ୍ଦୋରସ୍ଥିତ ପୂର୍ବତନ ମଧ୍ୟ ଭାରତ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ସେପ୍ଟେମ୍ବର 20,1955 ତାରିଖର ଡିକ୍ରି ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଦେୱାନୀ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 40/1954 ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଭାରତର ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲ ସି. କେ. ଡାଫ୍ଟାରୀ, କେ. ଏନ୍. ରାଜାଗୋପାଳ ଶାସ୍ତ୍ରୀ, ଆର୍. ଏଚ୍. ଢେବର ଏବଂ ଡି. ଗୁପ୍ତା ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ।

ଏସ୍. ଏସ୍. ଶୁକ୍ଳା, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ।

1959 ମେ, 20ରେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ କପୁର:- ଆୟକର ଅଧିନିୟମ 66 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଆୟକର ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ଏକ ସନ୍ଦର୍ଭ ଆଦେଶରେ ମଧ୍ୟ ଭାରତର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଆଧାରରେ ଆବେଦନ କରାଯାଇଛି । ଆବେଦନକାରୀ ହେଉଛନ୍ତି ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ମଧ୍ୟ ଭାରତର ରତଲାମରେ ସୁଗନ୍ଧି ଏବଂ କେଶ ତେଲ ଉତ୍ପାଦନ କରୁଥିବା ଏକ ସଂସ୍ଥା ଏବଂ

ସେମାନଙ୍କର ସାମଗ୍ରୀ ସାରା ଭାରତରେ ବିକ୍ରି ହୁଏ । ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ଭାରତର ଏକ ଭାଗ "B"ରାଜ୍ୟ ଥିଲା ଏବଂ ଏହା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାର ଏକମାତ୍ର ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଯେ ଆୟ, ଏବଂ ଲାଭ କେଉଁଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା କିମ୍ବା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ବିବେଚନା କରାଯାଉଥିଲା ଏବଂ ସେହି ଆଧାରରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ହେବେ କାରଣ ଭାଗ "B" ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ରିହାତି ଦର ଲାଗୁ ହେବ ।

ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ମଧରେ ଆଧାରିତ । ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ, ଏକ ପଞ୍ଜୀକୃତ ସଂସ୍ଥା ଥିଲେ, ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବର୍ଷ 1950-51 ପାଇଁ ଭାଗ A ରାଜ୍ୟରେ ଉତ୍ପନ୍ନ କିମ୍ବା ଉପାର୍ଜିତ ଆୟ, ଏବଂ ଲାଭ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହାରରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟର ଧାରା ଏହିପରି ଥିଲା : ସେମାନେ ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳକୁ ପ୍ରତିନିଧି ପଠାଇଥିଲେ । ସେମାନେ ଦ୍ରବ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରଚାର କରୁଥିଲେ ଏବଂ ବେଳେବେଳେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା ଆଂଶିକ ଭାବରେ ଅଗ୍ରୀମ ଦେୟ ନେଉଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଖର୍ଚ୍ଚ କାଟିବା ପରେ, ବ୍ୟାଙ୍କ ଡ୍ରାଫ୍ଟ ଇତ୍ୟାଦି ମାଧ୍ୟମରେ ରତଲାମରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ବଳକା ପାଠଉଥିଲେ । ମଗା ଯାଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକ V. P. P କିମ୍ବା ରେଳ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ପଠାଯାଉଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ନିଜ ସପକ୍ଷରେ ଥିବା ରେଳବାଇ ରସିଦକୁ ଏକ ବ୍ୟାଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ପଠାଯାଇଥିଲା, ଯାହା କ୍ରେତାମାନଙ୍କ ଉପରେ ଉଠାଯାଇଥିବା ଡିମାଣ୍ଡ ଡ୍ରାଫ୍ଟର ପଇଠ ବଦଳରେ ବିତରଣଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ଏବଂ ରେଳବାଇ ରସିଦ ସହିତ ପଠାଯାଇଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ବ୍ୟାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ବ୍ୟାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟାଙ୍କ ଡ୍ରାଫ୍ଟ ମାଧ୍ୟମରେ ରତଲାମରେ ଥିବା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଏହି ମୂଲ୍ୟ ପଠାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁମାନେ ବମ୍ବେରେ ଥିବା ସେମାନଙ୍କ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତାରେ ଏହି ମୂଲ୍ୟକୁ ନଗଦ ଆକାରରେ ଜମା କରିବାକୁ ପଠାନ୍ତି ।

ଆୟକର ଅଧିକାରୀ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଥିଲେ ଯେ V. P. P. କିମ୍ବା ରେଳ ଦ୍ୱାରା ଭାଗ -A ଏବଂ C ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକରେ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରମୁଖ ପରିମାଣର ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଥିଲା, ରେଳ ରସିଦ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ନାମରେ ଥିଲା ଏବଂ ଉପରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଅନୁଯାୟୀ ଦେୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆକଳନକାରୀଙ୍କ ବ୍ୟାଙ୍କର, ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍, ବମ୍ବେ, ଥିଲେ ଏବଂ ଆୟକର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ ବିକ୍ରୟ ଗୁଡିକ , ମୁଖ୍ୟତଃ ଏହି ବ୍ୟାଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଆଦାୟ କରାଯାଇଥିଲା।

ସେ କହିଥିଲେ ଯେ ଏହି ବିକ୍ରି ଭାଗ -A ଏବଂ C ରାଜ୍ୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ ଦେୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଥିଲା । ତେଣୁ ସେ 5,09,424 ଟଙ୍କାର ବିକ୍ରି ଉପରେ 1,60,340 ଟଙ୍କାର ଆନୁମାନିକ ଲାଭ ଉପରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେ ଭାଗ B ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଲାଗୁ ହେଉଥିବା ରିହାତି ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ । ଆବେଦନ ପରେ ଉପାୟୁକ୍ତ ଆନୁମାନିକ ଲାଭରେ 20, 000 ଟଙ୍କା ହ୍ରାସ କରିଥିଲେ । ପୁନର୍ବାର ଆବେଦନ ପରେ ଆୟକର ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଭାଗ 'A"ଏବଂ" C" ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ମୋଟ ଆୟକୁ 2,85,376 ଟଙ୍କାକୁ ହ୍ରାସ କରି କରିଦେଇଛନ୍ତି । ଏହା ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲା ଯେ ଡାକଘର ମାଧ୍ୟମରେ, ଅର୍ଥାତ୍, V.P.P ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ଆୟ 1,23,710 ଟଙ୍କା ଥିଲା ଏବଂ ରେଳ ଦ୍ୱାରା ପଠାଯାଇଥିବା ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କ ଡ୍ରାଫ୍ଟ ଦ୍ୱାରା ଆଦାୟ ହୋଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟ 2,85,376 ଟଙ୍କା ଥିଲା ଯାହା ମୋଟ 4,21,955 ଟଙ୍କାକୁ ମୋଟ୍ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ ଆଦେଶ ସହିତ ପ୍ରାପ୍ତ ଅଗ୍ରୀମ ରାଶି ରତଲାମରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଆୟ, ଏବଂ ଲାଭ ଥିଲା, ଯାହା ଭାଗ A ଏବଂ ସି ରାଜ୍ୟରେ ନୁହେଁ ରାଜ୍ୟରେ ନୁହେଁ ଏବଂ ସେହିପରି V. P. P. ଦ୍ୱାରା ପଠାଯାଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟ ମଧ୍ୟ ରତଲାମରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଅର୍ଥ ଥିଲା । ବ୍ୟାଙ୍କ ଡ୍ରାଫ୍ଟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ସେଗୁଡ଼ିକ ରତଲାମରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ବମ୍ବେସ୍ଥିତ ଆକଳନକାରୀଙ୍କ ବ୍ୟାଙ୍କରଙ୍କ ନିକଟକୁ ନଗଦ ଅର୍ଥରେ ପଇଠ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ସେଗୁଡ଼ିକ ଏକ ଭାଗ-A ରାଜ୍ୟରେ ଗ୍ରହଣ ହୋଇଥିବ ଧରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି ଅର୍ଥରାଶି ର ମୂଲ୍ୟ 2,85,376 ଟଙ୍କା ଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ *କିର୍ଲୋସ୍କର ବ୍ରୋସ. ଲିମିଟେଡ ବନାମ ଆୟକର କମିଶନର* (1) ମାମଲାର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ପରେ କହିଛନ୍ତି: -

" ତେବେ ଏହି ମାମଲାରେ ତଥ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ । ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆକଳନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହାର ବ୍ୟାଙ୍କରମାନଙ୍କୁ ପଠାଯାଇଥିବା ମୁଦ୍ରିତ ପରାମର୍ଶରୁ ଏହା ପ୍ରତୀୟମାନ ଯେ ବ୍ୟାଙ୍କରମାନେ 'ସଂଲଗ୍ନ ଡିମାଣ୍ଡ ଡ୍ରାଫ୍ଟର ଦେୟ' ବଦଳରେ ସାମଗ୍ରୀ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବେ । ଏହା ଏପରି ଏକ ମାମଲା ନୁହେଁ ଯେଉଁଥିରେ ଚେକ୍ କିମ୍ବା ବ୍ୟାଙ୍କ ଡ୍ରାଫ୍ଟ ପାଇବା ପରେ ଆକଳନକାରୀ ନିସର୍ତ୍ତ ନିର୍ବାହ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି । ଆମେ ଅପିଲୀୟ ଉପାୟୁକ୍ତଙ୍କ ସହ ସହମତ ଯେ ବମ୍ବେରେ 2,85,376 ଟଙ୍କାର ବିକ୍ରୟ ରାଶି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଉଭୟ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣକାରୀ ଏବଂ ଆୟୁକ୍ତ, ଆୟକର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 66 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ବିଚାରାର୍ଥେ ଆଦେଶ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦୁଇଟି ପ୍ରଶ୍ନ ପଠାଯାଇଥିଲା: -

(Q-1) V. P. P. ଦ୍ୱାରା ରତଲାମରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ବିକ୍ରୟ ଆୟର ରସିଦ (ଯେଉଁଥିରେ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଲାଭ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ) ଗୁଡିକ ଭାଗ A ଏବଂ ଭାଗ C ସହିତ ରତଲାମରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ଭାଗ B ରାଜ୍ୟର ଆୟ, କିମ୍ବା ଲାଭର ରସିଦ ସହିତ ସମାନ କି?

(Q-2) ବ୍ୟାଙ୍କ ଡ୍ରାଫ୍ଟ ଗୁଡିକ ଭାଗ A କିମ୍ବା ଭାଗ C ରାଜ୍ୟ ଗୁଡିକରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ବଦଳରେ ଭାଗ B ରାଜ୍ୟ ଥିବା ରତଲାମରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ବମ୍ବେରେ ଆକଳନକାରୀଙ୍କ ବ୍ୟାଙ୍କରମାନଙ୍କ ଖାତା ମାଧ୍ୟମରେ ନଗଦ ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିଲା କି ?

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଉଭୟ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଦେଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ରତଲାମରେ ବିକ୍ରୟ ହେବାକୁ ଥିବା କିଛି ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟତୀତ, ଉପରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀ ଗୁଡିକ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦୁଇଟି ଉପାୟ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏରେ ଯୋଗାଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକ V. P. P ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରତଲାମ ରୁ ଡାକଘର ଜରିଆରେ ପଠାଯାଉଥିଲା କିମ୍ବା ସେଠାରୁ ରେଳ ଯୋଗେ ପଠାଯାଉଥିଲା ଏବଂ ନିଜ ସପକ୍ଷରେ ଥିବା ରେଳ ରସିଦଗୁଡ଼ିକୁ ଏକ ବ୍ୟାଙ୍କ ଜରିଆରେ ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସହିତ ପଠାଯାଉଥିଲା ଯେ 'ସଂଲଗ୍ନ ଡିମାଣ୍ଡ ଡ୍ରାଫ୍ଟ' ର ଦେୟ ବଦଳରେ ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯିବ ।

ଆମେ ପ୍ରଥମେ ସେହି ଅଂଶ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ଯେଉଁଥିରେ V. P. P ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧୀନରେ ଡାକ ଦ୍ୱାରା ସାମଗ୍ରୀ ପଠାଯାଇଥିଲା । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଡାକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ନିୟାମକର ଆଇନ 33ରେ ନିମ୍ନମତେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି: -

" V. P. P ବ୍ୟବସ୍ଥା ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି ଯେଉଁମାନେ ଜିନିଷପତ୍ର ପାଇବା ସମୟରେ କିମ୍ବା ରେଳ ରସିଦ ପାଇବା ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କୁ ପଠାଯାଇଥିବା ଜିନିଷ ପାଇଁ ଦେୟ ଦେବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା

ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟ ଡାକଘର ପ୍ରତିନିଧି ମାଧ୍ୟମରେ ଅସୁଲ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ବ୍ୟବସାୟୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିବା ବିଷୟରେ ଥିଲା ।

V. P. P. ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ସାମଗ୍ରୀର ବିତରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହେଁ ଯେ କ୍ରେତା ସାମଗ୍ରୀକୁ V. P. P ଦ୍ୱାରା ପଠାଇବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଅନ୍ତି ନା ବିକ୍ରେତା ନିଜ ଇଚ୍ଛାରେ ତାହା କରନ୍ତି କାରଣ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଡାକଘରକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀ କେବଳ ଦେୟ ବଦଳରେ କ୍ରେତାଙ୍କୁ ବିତରଣ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଏହି ଦେୟ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ତରଫରୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥାଏ । କ୍ରେତା ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସାମଗ୍ରୀ ଗ୍ରହଣ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ନାହିଁ ଏବଂ ଥରେ ସେ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିସାରିବା ପରେ ବିକ୍ରେତାଙ୍କୁ ଏହି ପ୍ରାପ୍ତ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ଡାକଘରର । ଏହି ବାବଦରେ କ୍ରେତାଙ୍କର ଆଉ କୌଣସି ଦାୟିତ୍ୱ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଡାକଘରକୁ ଦେୟ ହେଉଛି ବିକ୍ରେତାଙ୍କୁ ଦେୟ ଏବଂ ଯେଉଁଠାରେ ସାମଗ୍ରୀ ବିତରଣ କରାଯାଏ ଏବଂ ଦେୟ କରାଯାଏ । ଆହୁରି, କ୍ରେତାଙ୍କ ନିକଟରେ ସାମଗ୍ରୀ ପହଞ୍ଚାଇବା ପୂର୍ବରୁ, V. P. P ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ପାଖରେ ଡାକଘରକୁ ଠିକଣା ପ୍ରାପ୍ତକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ମାଗଣାରେ ପହଞ୍ଚାଇବା କିମ୍ବା ମୂଳତଃ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ରାଶିଠାରୁ ଭିନ୍ନ ପରିମାଣର ରାଶି ଦାବି କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବାର କ୍ଷମତା ରହିଛି । ଏହି ବିଷୟ ଡାକଘର କ୍ରେତାଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧି ହେବା ଉପରେ ଏକ ନକାରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ । ଏହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ V. P. P ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧୀନରେ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପଠାଯାଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀର ପରିବହନ ସମ୍ପର୍କରେ ବିକ୍ରେତା ଏବଂ ଡାକଘର ମଧ୍ୟରେ ଯାହା ନ୍ୟାୟିକ ସମ୍ପର୍କ ହେଉନା କାହିଁକି, ଏହି ମୂଲ୍ୟର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ଡାକଘର, ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧି ହୋଇଯାଏ ଏବଂ ଯଦି ଏହି ମୂଲ୍ୟ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଏ ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀ ବିତରଣ କରେ ତେବେ ଏହା ବିକ୍ରେତାଙ୍କୁ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଇବ । *ମୋଥି ରୁଙ୍ଗାୟା ଚେଟ୍ଟୀ ବନାମ ଭାରତର ରାଜ୍ୟ ସଚିବ*(1)।

V. P. P ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧୀନରେ ବିକ୍ରେତା ସାମଗ୍ରୀ ଉପରେ ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ରଖିଥାନ୍ତି, ଯେତେବେଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାମଗ୍ରୀ କ୍ରେତାଙ୍କୁ ଦେୟ ପ୍ରାପ୍ତି ପରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ, ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ଏହି ଚୁକ୍ତି ଭାରତୀୟ ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରୟ ଅଧିନିୟମ ର ଧାରା 25 ଅଧୀନରେ ଆସିବ, ଯେଉଁଥିରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି: -

ଧାରା 25 (1)।"ଯେଉଁଠାରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦ୍ରବ୍ୟର ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅଛି କିମ୍ବା ଯେଉଁଠାରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସାମଗ୍ରୀ ଚୁକ୍ତିନାମା ଆଧାରରେ ଆବଣ୍ଟନ କରାଯାଏ,

ସେତେବେଳେ ବିକ୍ରେତା, ଚୁକ୍ତିନାମା କିମ୍ବା ଆବଣ୍ଟନ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଦ୍ୱାରା, କିଛି ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାର ଅଧିକାର ସଂରକ୍ଷିତ ରଖିପାରିବେ । ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ, କ୍ରେତାଙ୍କୁ ପଠାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜଣେ କ୍ରେତା, କିମ୍ବା ଏକ ବାହକ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଜମାନତଗ୍ରାହୀଙ୍କୁ ସାମଗ୍ରୀ ବିତରଣ ସତ୍ତ୍ୱେ, ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିବା ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାମଗ୍ରୀ କ୍ରେତାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଏ ନାହିଁ ।

ତେବେ ନୀତିଟି ହେଉଛି ଯେ ଯଦି ବିକ୍ରେତା ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ବିତରଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଜିନିଷଗୁଡିକ ପଠାଇବା ସମୟରେ ଏହା ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି ଯେ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜିନିଷଗୁଡିକ କ୍ରେତାଙ୍କୁ ବିତରଣ କରାଯିବ ନାହିଁ, ତେବେ ଆବଣ୍ଟନ ନିରପେକ୍ଷ ନୁହେଁ ବରଂ ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ଅଟେ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି କ୍ରେତାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯିବ ନାହିଁ । *ମିରାବିତା ବନାମ ଇମ୍ପେରିଆଲ୍ ଅଟୋମନ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ* (2) pp. 172-173 (Cotton, L.J.) ମାମଲାରେ ରେ । pp. 170-171(Per Lord Parker). ରେ *ଦି ପାର୍ଚିମ୍* (3) । ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀ ବିନିମୟ ସେହି ସ୍ଥାନରେ ହୋଇଥାଏ ଯେଉଁଠାରେ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ, ଅର୍ଥାତ୍, ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ *'A'* କିମ୍ବା 'C' ରାଜ୍ୟରେ ଥିଲା । ଏହିପରି ଭାବରେ A କିମ୍ବା C ରାଜ୍ୟରେ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

କିନ୍ତୁ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହା ନିବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର *ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ବନାମ ଓଗଲେ ଗ୍ଲାସ୍ ୱାର୍କସ୍ ଲିମିଟେଡ୍* (4) ମାମଲାରେ ରାୟ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ । ସେଠାରେ ଆକଳନକାରୀ ଏକ କମ୍ପାନୀ ଥିଲା ଯାହା ଏକ ଭାରତୀୟ ରାଜ୍ୟରେ (ବ୍ରିଟିଶ ଭାରତ ବାହାରେ) ବ୍ୟବସାୟ କରୁଥିଲା ଏବଂ ଭାରତୀୟ ଆୟକର ପ୍ରତି ଏହାର ଦେୟ ବ୍ରିଟିଶ ଭାରତ ମଧ୍ୟରେ ଏହାର ଅର୍ଥ ପ୍ରାପ୍ତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିଲା । ଭାରତ ସରକାରଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀ ପାଇଁ ଟିକସଦାତାଙ୍କୁ ଦେୟ ଦେବାକୁ ପଡୁଥିଲା ଏବଂ ତାଙ୍କ ଅନୁରୋଧ କ୍ରମେ ଭାରତ ସରକାର ଚେକ୍ ଦ୍ୱାରା ଦେୟ ଦେବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ ଯାହା ଦିଲ୍ଲୀରେ ବମ୍ବେ ବ୍ୟାଙ୍କରେ ଉଠାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଦିଲ୍ଲୀରେ ପଇଠ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଡାକଘର ହେଉଛି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନକାରୀଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧି । ସେହି ମାମଲାର ସିଦ୍ଧାନ୍ତର ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଉପରେ କୌଣସି ପ୍ରୟୋଗ ନାହିଁ । ସେହି ମାମଲା ଦ୍ରବ୍ୟର ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଦ୍ରବ୍ୟର ବିତରଣ ବଦଳରେ ମୂଲ୍ୟ ରସିଦ କିମ୍ବା

ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଥିବା ସ୍ଥାନ ସହିତ ଜଡିତ ନଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଓକିଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା '*ବାଦିସ୍ଚେ ଅନିଲିନ ଏବଂ ସୋଡା ଫାବ୍ରିକ୍ ବନାମ ଦ ବାସ୍ଲେ କେମିକାଲ ୱାର୍କସ୍*' (1) ମାମଲାରେ ହାଉସ୍ ଅଫ୍ ଲର୍ଡସଙ୍କର ଏକ ରାୟକୁ ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଇଂଲଣ୍ଡର ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀ ସ୍ୱିଜରଲ୍ୟାଣ୍ଡର ଜଣେ ଉତ୍ପାଦନକାରୀଙ୍କଠାରୁ ସାମଗ୍ରୀ ଡାକ ଦ୍ୱାରା ଇଂଲଣ୍ଡକୁ ପଠାଇବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ନିର୍ମାତା ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକୁ ଜଣେ ପ୍ରେରକ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କୁ ପଠାଇ ଥିଲେ, ଯିଏ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଇଂଲଣ୍ଡରେ ଥିବା ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରି ସ୍ୱିସ୍ ଡାକଘରକୁ ପଠାଇଥିଲେ, ଯାହାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଇଂଲଣ୍ଡକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା । ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକ ଏପରି ଥିଲା ଯେ ସେମାନେ ଏକ ଇଂରାଜୀ ସତ୍ତ୍ୱାଧିକାର ଦ୍ୱାରା ସୁରକ୍ଷିତ ଏକ ଉଦ୍ଭାବନ ଉପରେ ଅତିକ୍ରମଣ କରିଥିଲେ । ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ବିକ୍ରୟ ଚୁକ୍ତି ସ୍ୱିଜରଲ୍ୟାଣ୍ଡର ଡାକଘରକୁ ବିତରଣ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଯେହେତୁ ଡାକଘର କ୍ରେତାଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧି ଥିଲେ ଏବଂ ବିକ୍ରେତାଙ୍କର ନୁହେଁ ତେଣୁ ବିକ୍ରେତା ସତ୍ତ୍ୱାଧିକାର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଉଦ୍ଭାବନକୁ ଉଲ୍ଲଂଘନ କରିଥିଲେ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ସତ୍ତ୍ୱାଧିକାରୀଙ୍କ ଉଲ୍ଲଂଘନ ପାଇଁ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଅଧିକାର ନଥିଲା । ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାମଗ୍ରୀ ଉପରେ ସ୍ୱିସ୍ ନିର୍ମାତାଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ରଖିବାର କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନଥିଲା କିମ୍ବା ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲା ପରି ଡାକଘରକୁ କୌଣସି ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ବିତରଣର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠି ନଥିଲା ଏବଂ ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଏହା ଏକ ସାମଗ୍ରୀର ମାଲିକାନା ହସ୍ତାନ୍ତର ମାମଲା ନଥିଲା କିମ୍ବା ଏକ ବାହକକୁ ବିକ୍ରୟ ଚୁକ୍ତିନାମା ଦ୍ୱାରା ସାମଗ୍ରୀର ବିତରଣ ସହିତ ଜଡିତ ମାମଲା ନଥିଲା ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଓକିଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଠାଯାଇଥିବା ତର୍କ ଥିଲା ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ କ୍ରେତାଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସକୁ ସାମଗ୍ରୀ ବିତରଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ କ୍ରେତାଙ୍କୁ ବିତରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସ୍ କେବଳ ଏକ ଜମାନତଗ୍ରାହୀ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏପରି ଜମାନତଦାତା ଭାବରେ ମଧ୍ୟ ଏହା ଜିମାଦାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ କ୍ରେତାଙ୍କୁ ସାମଗ୍ରୀ ଗୁଡିକର ମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରହଣ ନକରି ସାମଗ୍ରୀ ବିତରଣ କରନ୍ତି ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ସେ ଅସୁଲ କରନ୍ତି ସେ ଜିମାଦାର ତରଫରୁ ଏହାକୁ ଅସୁଲ କରନ୍ତି । ଏପରିକି ହସ୍ତାନ୍ତର ପାଇଁ ସଂଗଠିତ ହୋଇଥିବା ଏକ ଜମାନତ ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରୟ ଅଧିନିୟମ ର ଧାରା 25 ଅଧୀନରେ ଆସିବ ଏବଂ ସେଥିରେ ଏକ ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ଆବଣ୍ଟନ ଅଛି ଏବଂ ସେଥିରେ ଲାଗୁ

ହୋଇଥିବା ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାମଗ୍ରୀ ବିନିମୟ ହୁଏ ନାହିଁ । ଭାରତୀୟ ଚୁକ୍ତି ଅଧିନିୟମ ର ଧାରା 148 ଅନୁଯାୟୀ 'ଉପନିଧାନ' ହେଉଛି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହିତ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା ଆଧାରରେ ସାମଗ୍ରୀ ବିତରଣ, ଯାହା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ ହେବା ପରେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଫେରସ୍ତ କରାଯିବ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା ସେଗୁଡ଼ିକୁ ବିତରଣ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ସମାଧାନ କରାଯିବ । ତେଣୁ ଜମାନତଦାତାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଉଛି ଜିମାଦାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ସାମଗ୍ରୀର କାରବାର କରିବା ଏବଂ ଯଦି ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଥିଲା ଯେ ସାମଗ୍ରୀଟି କ୍ରେତାଙ୍କୁ ଦେୟ ପଇଠ ପରେ ବିତରଣ କରାଯିବ, ତେବେ ଯେଉଁଠାରେ ସାମଗ୍ରୀ କ୍ରେତାଙ୍କୁ ବିତରଣ କରାଯାଇଥିଲା ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜମାନତଦାତା ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ତରଫରୁ ମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ।

ତେଣୁ V. P. Pଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସାମଗ୍ରୀର ପ୍ରେରଣକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରୁଥିବା ନୀତି ସେହି ଆବଣ୍ଟନକୁ ସର୍ତ୍ତମୂଳକ କରେ ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀ କେବଳ ସେତେବେଳେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ ଯେତେବେଳେ ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ ହୁଏ, ଅର୍ଥାତ୍, ବିତରଣ ବଦଳରେ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ । ଡାକଘର ହେଉଛି ବିକ୍ରେତାଙ୍କର ଏକ ପ୍ରତିନିଧି ଏବଂ ବିକ୍ରେତାଙ୍କୁ ପ୍ରେରଣ ପାଇଁ ବିତରଣ ସ୍ଥାନରେ କ୍ରେତାଙ୍କଠାରୁ ମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରେ । ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଆୟ, ରତଲାମରେ ନୁହେଁ ବରଂ ଏକ ଭାଗ A କିମ୍ବା ଭାଗ C ରାଜ୍ୟରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଆମ ମତ, ପ୍ରଥମ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ରହିବା ଉଚିତ ଥିଲା । ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯିବ ଉଚିତ ଥିଲା V. P. P ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପଠାଯାଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀ ଗୁଡିକ ଆୟ ଭାଗ-A ଏବଂ C ରାଜ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା, ଭାଗ-B ରାଜ୍ୟରେ ନୁହେଁ ।

ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟବଶତଃ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରଶ୍ନଟି ସଠିକ୍ ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇନାହିଁ ତେଣୁ ଏହାକୁ ପୁନର୍ବାର *ନାରାୟଣ ସ୍ୱଦେଶୀ ୱିଭିଂ ମିଲ୍ ବନାମ ଅତିରିକ୍ତ ଲାଭ ଟିକସ ଆୟୁକ୍ତ (1)* ମାମଲା ପରି ଗଠନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଏହି ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଯେଉଁ ସଠିକ୍ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଥାଏ ତାହା ହେଉଛି: "ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ଆଧାରରେ ବ୍ୟାଙ୍କରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିକ୍ରେତାଙ୍କୁ ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟ ବବାଦକୁ କରାଯାଇଥିବା ରେଳ ରସିଦର ବିତରଣ ଏକ ଭାଗ A କିମ୍ବା ଭାଗ C ରାଜ୍ୟରେ ଥିଲା ନା ଭାଗ B ରାଜ୍ୟ ଥିବା ରତଲାମ ରାଜ୍ୟରେ ଥିଲା । ଆମେ ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଗାଣର ଦ୍ୱିତୀୟ ପଦ୍ଧତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟଧାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିସାରିଛୁ, ଅର୍ଥାତ୍, ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକ ରେଳ ଦ୍ୱାରା ପଠାଯାଉଥିଲା

ଏବଂ ନିଜ ସପକ୍ଷରେ ରେଳ ରସିଦଗୁଡ଼ିକ ଏକ ବ୍ୟାଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସହିତ ପଠାଯାଉଥିଲା ଯେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ରେଳ ରସିଦ ସହିତ ପଠାଯାଇଥିବା ଡିମାଣ୍ଡ ଡ୍ରାଫ୍ଟର ପଇଠ ବଦଳରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପରି ମାମଲାରେ ଯେତେବେଳେ V. P. P.ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପଠାଯାଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀ ବାବଦରେ, ଟଙ୍କା ପୈଠ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କ୍ରେତାଙ୍କୁ ନିଜ ସପକ୍ଷରେ ରେଳ ରସିଦ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଯଦିଓ ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକ ଏକ ସାଧାରଣ ବାହକଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା, ତଥାପି ଚୁକ୍ତିନାମା ପାଇଁ ମଞ୍ଜୁରୀ କେବଳ ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ଥିଲା ଏବଂ ସମ୍ପାଦନଟି କେବଳ ସେତେବେଳେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଯେତେବେଳେ ଟଙ୍କା ପୈଠ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ରେଳ ରସିଦ ବିତରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଚୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଭାଗ A କିମ୍ବା ଭାଗ C ରାଜ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିଲେ ବୋଲି ଧରିନେବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ ରେଳ ରସିଦ ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ବିତରଣ ସ୍ଥାନରେ ବ୍ୟାଙ୍କକୁ, ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧି ଭାବରେ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ଆୟ, ଲାଭ ଏବଂ ଉପାର୍ଜନ ଗୁଡିକ ରତଲାମରେ ନୁହେଁ, ବରଂ ଏହି ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଥିଲା। ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ମଧ୍ୟ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା ଏବଂ ଏହି କାରବାରରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ଆୟ, ଲାଭ ଏବଂ ଉପାର୍ଜନ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଭାଗ A କିମ୍ବା C ରାଜ୍ୟରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଧରାଯିବା ଉଚିତ ।

ଉଭୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ପାର୍ଟ-B ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଲାଗୁ ହେଉଥିବା ଟିକସ ରିହାତି ହାର ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ ନାହିଁ ।

ତେଣୁ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିବେ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :
ମଦନ ମୋହନ ଭୂୟାଁ
ଅନୁବାଦକ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।